

A HTMT HÍREI**Állami elismerések kutatóknak augusztus 20. alkalmából**

A hagyományoknak megfelelően idén is magas rangú állami kitüntetések adtak át augusztus 20-án az államalapításra és Szent István királyra emlékező nemzeti ünnep alkalmából. Az állami elismerésekben a Magyar Tudományos Akadémia több tagja és doktora is részesült. [...] A Magyar Szent István Rend kitüntetésben részesült: Krausz Ferenc Nobel- és Wolf-díjas fizikus, a Magyar Corvin-lánc birtokosa, a Magyar Tudományos Akadémia külső tagja. [...] A Magyar Érdemrend parancsnoki kereszt polgári tagozat kitüntetésben részesült: Bollobás Béla matematikus, a Magyar Tudományos Akadémia külső tagja...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Videó: Ivics Zoltán külső tag székfoglaló előadása

Ivics Zoltán külső tag a Paul Ehrlich Intézet Orvosi Biotechnológiai Osztályának vezetője, a Frankfurter Goethe Egyetem professzora. Szakterülete a mobilis genetikai elemek (transzpozonok) evolúciója, molekuláris biológiája és genetikai alkalmazásai. A székfoglaló, Transzpozonok mint „megszelídített” molekuláris paraziták biológiája és terápiás alkalmazásai című előadás, képgalériával és videóval bővített összefoglaló...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Beszámoló: 16. Kolozsvár XX. századi ipartörténetének emlékei

Az EME Műszaki Tudományok Szakosztálya 16. alkalommal szervezte meg a Kolozsvár XX. századi ipartörténetének emlékei című ipartörténeti előadás-sorozatát a 15. Kolozsvári Magyar Napok keretén belül. Idén a Hűtő- és Élelmiszeripari Berendezések Kutató- és Tervezőintézet (HÉKUTI) emlékeit idézték fel a résztvevők. Az eseményt megelőzően adatgyűjtés történt, a HÉKUTI munkatársaival Bitay Enikő, az EME és a Műszaki Tudományok Szakosztályának elnöke 8 nyolc személlyel készített interjút. [...] Az eseményt követően kértünk mikrofon elé két résztvevőt. Előbb Coltea Tibor közgazdász, a vállalat volt főkönyvelője, majd Imecs Mária villamosmérnök szólaltak meg, akik a cég múltját elsősorban sokszor anekdotajellegű történeteken keresztül láttatták...” Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Könyvbemutató Jancsó Elemér munkássága első szakaszáról

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztálya meghívottja 2024 augusztus 21-én Molnár Ildikó volt, akivel "Bezártság-élmény és alkotói szabadság: Jancsó Elemér irodalomtörténész munkássága 1944-ig" című, az Erdélyi Múzeum-Egyesület – Szépirodalmi Figyelő Alapítvány közös kiadásában (Budapest-Kolozsvár 2023) megjelent könyvéről és azt megelőző kutatásairól Biró Annamária irodalomtörténész, a BBTE Magyar Irodalomtudományi Intézete adjunktusa és Egyed Emese szakosztályi elnök beszélgetett...” Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA**Felmérés: Csúcsközelben a függetlenség népszerűsége**

Ha most tartanák a népszavazást, az ukránok abszolút többsége (85%) támogatná Ukrajna függetlenségét – írta az RBK–Ukrajna a Demokratikus Kezdeményezések Alapítvány és a Razumkov Központ felmérését ismertetve. [...] A válaszadók háromnegyedének (76%-ának) meggyőződése, hogy az oroszok nem tekintik Ukrajnát független, szuverén államnak. Ezek az értékelések dominálnak a válaszadók valamennyi szociodemográfiai csoportjában kortól, nemtől, településtípustól, iskolai végzettségtől és jövedelemtől függetlenül...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Videó: Évértékelő tanügyi gyűlést tartottak Beregszászon

Tanévértékelő gyűlést tartottak a Beregszászi Művelődési Házban a Beregszászi Kistérség oktatási intézményeinek tanárai és vezetői részvételével, ahol Babják Edit, a tanügyi osztály vezetője tartott részletes beszámolót az elmúlt tanévben tapasztalt nehézségekről, változásokról és természetesen a fiatalok és mentoraik sikereiről is. Tárgyaltak a következő évről, a tanintézményekbe beiratkozott elsősökről, illetve a tervezett tanmenetről is...” Forrás: Karpatin.ua: [teljes cikk >](#)

Rákóczi-főiskolások a lakiteleki műfordító táborban

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola néhány diákja a nyári szünet alatt részt vett a Lakiteleki Népfőiskolán megrendezett műfordító táborban. [...] A műfordítói táborra a fiatalok figyelmét Bárány Erzsébet, a Rákóczi-főiskola Ukrán Tanszéki Csoportjának docense, az MTA külső köztestületének tagja hívta fel, akik éltek a kínálkozó lehetőséggel és sikeresen megpályázták a részvételt. [...] Az egyhetes fordítói kiképzés során a főiskolások diákoknak lehetőségük volt elmélyülni a műfordítás rejtelmeiben, ahol egy különálló kisebb csoportban ukrán nyelvű szövegeket fordítottak magyarra...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Polyák-Tóth Viktória, egyetemi tanár

A Kárpáti Igaz Szó Kulcslyuk rovatának vendége Polyák-Tóth Viktória docens, az egészségügyi tudományok kandidátusa, az Ungvári Nemzeti Egyetem előadója, a megyei Infektológiai Központ ultrahangos szakembere. [...] A régi orvosok még végighallgatták a páciens. Volt rá idejük. Ma kevés terapeuta képes meghallani a beteget, megfelelően kommunikálni vele. Tisztelet a kivételnek. Olyan keretek között kell dolgozniuk, amikor alig van idejük egy-egy személyre, sok idejüket elveszi a bürokratikus dokumentálás...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Jónás Tibor és a ROM-ART alkotásai az ungvári főkonzulátuson

Magyarország Ungvári Főkonzulátusán újabb kiállítás nyílt. Ezúttal a Munkácson működő ROM-ART művészeti iskola fiatal tehetségei és vezetőjük, Jónás Tibor festőművész mutatkoznak be. A tárlat ünnepélyes megnyitójára augusztus 22-én, Ukrajna függetlensége napjának előestéjén került sor az államalapító Szent István királyt és az új kenyér ünnepét méltató rendezvénysorozat részeként. [...] A kiállítás ötletgazdája, Ljah Sándor, a megyei stratégiai, kommunikációs, nemzetiségi és vallási főosztály helyettes vezetője hangsúlyozta: Magyarország Ungvári Főkonzulátusa hosszú ideje támogatja a kárpátaljai művészetet, s az itt megrendezett tárlatok is ezt bizonyítják...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Reagált az Ukrán Ortodox Egyház a betiltásukat lehetővé tevő törvényre

Azután, hogy a képviselők elfogadták az Oroszországi Föderációhoz kötődő vallási szervezetek betiltásáról szóló törvényt, az Ukrán Ortodox Egyház (UPC) továbbra is igaz egyházként kíván élni, és a betiltására irányuló kísérletek az erre törekvők hitelvesztéséhez vezetnek – jelentette ki a hromadske.ua-nak Kliment metropolita. [...] Az ukrán ortodox egyház továbbra is igaz egyházként fog élni, amelyet a gyakorló ukrán hívők és a világ helyi egyházainak döntő többsége elismer. Kliment metropolita szerint ez a helyzet a kommunista múltat idézi. [...] Egyetlen keresztény egyházat se szüntessenek be közvetlenül vagy közvetetten – hangoztatta Ferenc pápa a Szent Péter téren mondott beszédében vasárnap, miután Volodimir Zelenszkij aláírta az Oroszország által elismert Ukrán Ortodox Egyház betiltásáról szóló törvényt...” Forrás: Tv21ungvar.tv: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Publicisztika: Visszaélések bejelentése a magyar tannyelvű egyetemeken

A Babeş–Bolyai Tudományegyetem részletes tájékoztatást és többnyelvű támogatást nyújt a visszaélések kezelésére, beleértve egy ombudsmant is. A Sapientia és más kisebb egyetemek rendelkeznek ugyan etikai kódexekkel, de az online tájékoztatás sok helyen szövevényes, nem felhasználóbarát, és jogi szövegek útvesztőjébe botlik az, aki gyors válaszokat szeretne. Összegezve: a magyar nyelvű felsőoktatási intézmények közül többen biztosítanak bejelentési lehetőségeket szexuális visszaélések esetében, de ezek elérhetősége és részletezése változó. [...] Annak jártunk utána, hogy hivatalosan mit tehet egy diák, ha a bukaresti SNSPA-n történetekhez hasonló esetet kell elszenvednie...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

MCC Lounge a Kolozsvári Magyar Napokon

A magyarok román kultúrában való reprezentációjáról értekeztek a meghívott szakértők a Kolozsvári Magyar Napokon szombat délután. A TIFF Házban működő MCC Lounge-ban lezajlott beszélgetés résztvevői kiemelték, Romániában különleges helyet foglal el a magyar kultúra, a művészi együttműködések sikeresek, ugyanakkor a román irodalomban mindig is volt egy vonzalom a „csábító magyar nő” mítosza iránt. [...] Ciprian Mihali szerint társadalmunkban hiányos a kölcsönös megismerés gyakorlata. A szakember rámutatott: a mindennapi életben kellene létrehozni értékes találkozási pontokat, hiszen „az olyan kulturálisan gazdag városokban, mint Kolozsvár, az etnikumok közötti távolságtartás csak kulturális szegénységet jelent.” A Babeş–Bolyai Tudományegyetemen szerzett tapasztalatai szerint a kolozsvári egyetemi környezetben a román és magyar oktatók közötti kapcsolatok is lehetnének szorosabbak, a hallgatónak pedig nincs elég lehetőségük találkozásra...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Podcast: „Mikrokredit” és duális képzés

Kettős szakosodás, duális képzés, az oktatásra szánt keret megemlése. Ilyen és hasonló hívószavakkal hirdették az új tanügyi törvényt. Elhangzott az is, hogy a jogszabály várhatóan rugalmassá teszi az oktatási folyamatot, megteremtve a lehetőséget a rövidebb távú képzések elvégzésére. Vendégünk volt a Kolozsvári Rádió stúdiójában a Babes–Bolyai Tudományegyetem tanulmányi rektor helyettese, Markó Bálint egyetemi tanár, az MTA külső köztestületének tagja akivel beszélgettünk az ún. mikrokreditekről – amikor egy vagy néhány tantárgyat tanul valaki, nem három teljes évet, valamint a duális képzésről, amely esetében az egyetemi idő felét a diák már egy partnercégnél tölti, szakmát tanulva...” Forrás: Kolozsvariradio.ro: [teljes cikk >](#)

Székelyföldön egymás után jelentenek csődöt vagy kerülnek bezárás közeli helyzetbe a textilipari gyárak

A sepsiszentgyörgyi német táskagyár, nem sokkal a harminckét alkalmazott elbocsátása után, kedden ismét tömeges elbocsátásokat jelentett be. Ugyanazon a napon, a szintén a megyeközpontban található RGT nadrágyár csődjét szentesítette a Kovászna megyei törvényszék határozata. A cég több mint 200 foglalkoztatottjától vált meg. [...] A tömeges elbocsátásokra azonban nem csak Háromszéken, Hargita és Maros megyében is akadnak példák a régióban. [...] Kelemen Tibor, a Kovászna megyei munkaerő-ügynökség vezetője a jelenséget főleg a készruhagyártó, textilipari cégek esetében azzal magyarázta, hogy a nagy méretű konfekciós gyárak ideje lejárt...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Kötet: Képek, hangulatok, emlékek Kalotaszegről

„Ajánlom mindazoknak, akik magyarok és a szépet is magyarul szeretik”. Ez olvasható Kós Károly Régi Kalotaszeg című könyvének címlapján. Ez a mű eredetileg 1911-ben jelent meg a Magyar Iparművészet Folyóiratban, azonban Kós 140. évfordulójára az IdőJel Kiadó a szerző saját fametszeteivel illusztrált faksimile kiadványt készített belőle, ez 2023. decemberében jelent meg. A 15. Kolozsvári Magyar Napokon könyvbemutató alkalmával ismertették a kötetet a közönséggel a Györkös Mányi Albert Emlékházban...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Kötet: Kós-Bánffy, Bánffy-Kós: barátság, bizalom, közös munka

A tavalyi év két fontos emléknapot is hozott a magyar és az erdélyi magyar kultúrában: Kós Károly születésének 140. és Bánffy Miklós születésének 150. évfordulóját. Ennek apropóján Szebeni Zsuzsa történész, a Liszt Intézet Sepsiszentgyörgy vezetője kettős emlékkötet elkészítésére adta a fejét. Számos akadály és visszautasítás után a Kós-Bánffy, Bánffy-Kós kötet elkészült, és 2023 decemberében meg is jelent. A Györkös Mányi Albert Emlékház a 15. Kolozsvári Magyar Napokra könyvbemutatót szervezett a két polihisztorról szóló kötetnek. Köszöntőt Kós Katalin, Kós Károly unokája mondott, a szerkesztő Szebeni Zsuzsával pedig ifj. Dávid Gyula építész, a kötet egyik szerzője beszélgetett...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Szöllösi Attila, a Székelyudvarhelyi Városi Kórház orvos igazgatója

Az egészségügyi rendszer legfontosabb problémái az alulfinanszírozottság, az orvosi és az egészségügyi személyzet hiánya, valamint az elavult infrastruktúra – mondja Székelyudvarhelyi Városi Kórház orvos igazgatója, a Hargita Megyei Orvosi Kamara alelnöke. Valóban, az egyetem padjaiból kikerülve, a szakválasztás (rezidensvizsga) előtt állva, sok kollégánk döntött az ország elhagyása mellett. [...] Úgy vélem, hogy Romániában, azon belül Erdélyben is lehetőség van a szakmai fejlődésre, az egészségügyi rendszer javítására, ha megteesszük a szükséges erőfeszítéseket. [...] A családorvos-hiány országsszerte riasztó méreteket ölt. A katasztrofális demográfiai mutatók miatt ez Hargita megyében különösen nagy problémát jelent. Székelyföldön is hasonló népbetegségekkel küzdünk, mint az ország többi részén...” Forrás: Foter.ro: [teljes cikk >](#)

Beszámoló: Nemzetképek: magyarok románokról, románok magyarokról a 19. századtól napjainkig

Megszólalt a héten az Országút legújabb számában két történész L. Balogh Béni és Marchut Réka, akik beszámoltak arról, hogy magyarországi, romániai és franciaországi történészek mutatták be legújabb kutatási eredményeiket a HUN-REN Társadalomtudományi Kutatóközpont Kisebbségkutató Intézete még májusban, a Nemzetképek: magyarok románokról, románok magyarokról a 19. századtól napjainkig címmel rendezett konferencián. [...] Nicoleta Hegedüs, a kolozsvári George Barițiu Történeti Intézet tudományos kutatójának előadása, arról szólt, hogy a magyarságkép az egyik olyan nemzetkép az 1867 utáni román köztudatban, „amely a legmélyebb érzelmi töltettel rendelkezik, és leírásában a legnagyobb szenvedély és indulat tükröződik” – csak egyike volt azoknak az el- és továbbgondolkoztató prezentációknak, amikkel ott szembesülhettem. [...] A szimpózium plenáris előadója Romsics Ignác akadémikus volt, aki kifejtette [...] politikai értelemben vett nacionalizmus egy meglévő állam kereteinek védelmét éppúgy szolgálhatja, mint azok lerombolását saját állam létrehozása céljából...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Kamarakiállítás nyílt a kincses városban a Farkas utcai kőszínház történetéről

A Farkas utcai színház múltját, nehéz és dicsőséges korszakait idézi meg a kolozsvári Szabók bástyájában kedden megnyílt, Nemes nyomokon című tárlat. A Kolozsvári Magyar Napok keretében bemutatott kiállításon a fennmaradt fotók, színlapok, tervrajzok, kéziratok, emléktárgyak és visszaemlékezések révén augusztus 26-ig nyervehetek betekintést az érdeklődők a kőszínház történetébe. [...] „Tudjuk, hogy ez az egyik első magyar nyelvű állandó színház, amely jó néhány évvel megelőzi a Pesti Magyar Színház 1837-es megnyitását, magyarázta a budapesti intézet igazgatóhelyettese Szabó Attila. [...] A kiállítás megnyitón résztvevő Egyed Emese színház-történész, az MTA külső köztestületének tagja arra is felhívta a figyelmet, hogy a színház a politikummal is kapcsolatos. Mint kifejtette, bármiről szól, csókról, verekedésről, törökökről vagy ősmagyarokról, mindig van annak a jelenben is valamilyen üzenete...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Kiállítás hármastükörben

Szovátán a Kusztos Endre Képzőművészeti Galériában szeptember 4-ig még megtekinthető a Párban című kiállítás. Bajai művészházaspár, Harmath István szobrász és Harmath Ica grafikus alkotásai augusztus 3-tól vonzzák az érdeklődőket. Művészetüket a megnyitón Ungváry Zrínyi Kata műkritikus méltatta. A tárlatrendezés utolsó fázisában sikerült beszélgetnem a két kiállítóval és az őket kurátorként segítő Nagy T. Katalin művészettörténész műkritikussal. [...] Ezt megerősíthetem, hiszen már többször volt alkalmam megnyitni itt kiállítást, tapasztalhattam, hogy ugyanannak az anyagnak egész más hatása van itt, mint egy másik helyen. Ez nyilván nem elsődleges szempont, elsősorban a látványnak kell érvényesülnie. Ebben pedig ez a kiállítás igazán bővelkedik...” Forrás: E-nepujasg.ro: [teljes cikk >](#)

Publicisztika: Hiába bukott Méhes? A hallgatás beszédes

Most azt vizsgáljuk meg, mi történt, mióta nyilvánosságra hoztuk, hogy Méhes György a múlt rendszerben lelkesen jelentett a Securitaténak: 1974-89 között több mint száz jelentést írt. Ezek egy része az alanyokra nézve kompromittáló információkat tartalmazott. A cikket megdöbbenéssel fogadta a romániai magyar nyilvánosság – egy része. [...] A hivatalos nyilvánosság, azaz az erdélyi magyar sajtó zöme egyáltalán nem, vagy csak napokkal, hetekkel a cikkünk publikálása után számolt be róla valamilyen formában. Az Erdélyi Médiatér Egyesület kötelékébe tartozó lapok és rádiók közül egyedül a Krónika volt az, amely több nap elteltével, az irodalomtörténész Balázs Imre Józsefet, az MTA külső köztestületének tagját megszólaltatva közölt anyagot. [...] Az E-MIL még detektívkedik, a szervezet éves közgyűlésén is megtárgyalják. [...] Nincs tudomásunk róla, hogy a cikk megjelenése óta bárki lemondott volna a Méhes-díjáról...” Forrás: Atlatszo.ro: [teljes cikk >](#) [telejs cikk 2 >](#)

Helyzetkép: Meddig élnek borvízforrásaink?

Jóval előttünk megkezdődött a térség székely borvízkincsének feltérképezése, minőségének és gyógyhatásának értékelése, tartalékainak felmérése. [...] E sorok írójának volt alkalma feltérképezni és felülvizsgálni a magyarhermányi terület forrásait 1968-ban, majd 1998 áprilisában is a helybeli, a vidéket kiválóan ismerő néhai hermányi Pető Gyula erdész társaságában, mi több, 2016-ban ellenőrizni, és legutóbbi utunk alkalmával meghallgatni Nagy Gábor jelenlegi vadórt is, aki szintén jó ismerője a vidék forrásainak. [...] Magyarhermányban és a hozzá tartozó területeken összesen 12 borvízfeltörést tartottunk nyilván kataszterünkben, melyek közül körjáratunkon csupán hetet találtunk működő állapotban, három forrást elöntött a Barót vize, kettőt pedig eltűntnek nyilvánítottunk. [...] Tizenégy év telt el azóta, s kénytelenek vagyunk elmondani, hogy a kisbaconi erdő-közbirtokosság kivételével alaposan megfeledkezett a példásan rendezett helyről majdnem mindenki...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Helyzetkép: Az istenek is elfordultak a Monarchia szétlopott gyöngyszemétől

Kiapadt két közkedvelt gyógyforrás Herkulesfürdőn, a rómaiak által alapított, fénykorát az Osztrák–Magyar Monarchia idején megélt bányászati üdülőhelyen, amely éppen a hévizek uraként is tisztelt istenről kapta a nevét. Miközben a Ferenc József császár által Európa legszebb gyógyfürdőjének nevezett kisváros páratlan épített öröksége lassan összeroskad a korrupt magánosítás eredményeként szünni nem akaró pereskedések terhe alatt, a források kiapasztásával is egy törvénytelennek vélt fűrást elvégző vállalkozót vádolnak...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Magyar részvevő nélkül genderről, szexualitásról tárgyalnak az európai protestáns egyházak Nagyszébenben

A Magyar Református Egyház egyetlen tagegyháza sem vesz részt az Európai Protestáns Egyházak Közössége nagyszébeni közgyűlésén, mert a napirenden szerepel egy tanulmány a genderről, szexualitásról, házasságról és családról. Az erdélyi és királyhágómelléki református egyházak visszaléptek a házigazda szerepétől, mivel teológiai aggályaik ellenére a CPCE nem volt hajlandó levenni a témát a napirendről. [...] Egy több mint 200 oldalas komplex dokumentumról van szó, amit hosszas előkészületek után véglegesítettek, a munkamódszer és a munkafolyamatok is részletesen ismertettek benne. [...] A tanulmány kiemeli, hogy a nemi identitás és szexualitás megértése nem statikus, hanem folyamatosan változik, és a történelmi elemzések szerint a

nemek kettős felosztása is viszonylag új keletű a nyugati keresztény kultúrában. [...] Az Erdélyi Református Egyházkerület püspökénél érdeklődtünk arról, hogy miért nem mentek el Nagyszebenbe...” Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Csaknem 20 százalék magyar volt a Ceausescu-korszakban Romániából megszököttek között

Csaknem 100 ezer állampolgár távozott illegálisan Romániából 1968 és 1989 között, és mintegy 20 százalékuk volt magyar nemzetiségű – derült ki a Securitate irattárát tanulmányozó országos tanács (CNSAS) összesítéséből. A jelzett időszakban 25 500 fő a zöldhatáron keresztül szökött meg, 71 500 pedig nem tért vissza Romániába, miután – rokonlátogatás, hivatalos kiküldetés, kirándulás, sportesemény, gyógykezelés, kishatárátlépés, stb. címen – útlevelelhez jutott, és elhagyta az országot. [...] A szökevények között a romániai lakosságon belüli súlyuknál sokkal nagyobb arányt képviseltek a különböző nemzetiségűek...” Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Felmérés: A lakosok egy része az mellett van, hogy a gyerekek ne használjanak mobiltelefonokat az iskolákban

A szlovákiaiak mintegy harmada gondolja azt, hogy teljes mértékben be kell tiltani az alapiskolákban a mobiltelefon-használatot még órák után is, a szünetekben. A lakosság ugyanakkora aránya értene egyet azzal, hogy a mobilkészüléket tanóra előtt és után is lehessen használni. [...] A felmérés kimutatta, hogy a különböző életkorú emberek között vannak a legnagyobb különbségek az iskolai mobiltelefon-használatot illetően...” Forrás: Parameter.sk: [teljes cikk >](#)

Új igazgató a Rozsnyói Bányászati Múzeum élén

Mixtaj László személyében szeptember 1-től új igazgatója lesz a Rozsnyói Bányászati Múzeumnak. Kinevezését ellenszavazat nélkül szavazta meg hétfőn Kassa megye képviselőtestülete. [...] A múzeum vezetésével kapcsolatos tervei között említette egyebek mellett a gyűjtemények digitalizálásának folytatását, az intézmény személyi állományának stabilizálását és az alkalmazottak szakmai fejlődésének elősegítését, az Andrássy-képtár korszerűsítését, a nemzetközi és a hazai kapcsolatok megerősítését, de a múzeum látogatottságának növelését és a kétnyelvűség fenntartását is fontosnak nevezte...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés Éhn Lászlóval, a szlovák nemzeti lét kezdete című kötet szerzőjével

Éhn László a szlovák nemzeti lét kezdete címmel könyvet írt a szlovák nemzettudatról. A lévai származású szerzőt arról is kérdeztük, hogy miért ennyire misztikus a szlovák történetírás, és melyek az asszimilációs folyamatok legfőbb okai. [...] Mikor alakult ki pontosan a szlovák nemzet? A 18. században kezdődött és a 20. század első felében fejeződött be a szlovák nemzetvélelés folyamata. Az első, többnyire papi értelmiségiek, akik a felvidéki szlávokról és ezek történetéről elmélkedtek, a barokk korban bukkannak fel. [...] A cseh bekötöttségű lutheránusok, hallgatolagosan elutasítva a magyar nemzettudatot, a szlovákokat egyre inkább a cseh etnikum magyarországi részeként, a „csehszlovák nemzet magyarországi ágának” kezdték tartani. [...] Tulajdonképpen erre épült az első Csehszlovák Köztársaság államideológiája is, amely kezdetől fogva „csehszlovák” nemzetről beszélt. [...] A magyaroknak nem volt semmi szerepe ebben a belső küzdelemben. [...] Történelmi hibának tartom, hogy ezt a megosztottságot a szlovák nemzeti mozgalmon belül nem akarta és nem is tudta kihasználni a magyarság...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Attila sírja nyomában Csehszlovákiában

A római birodalmat leigázó, és ezzel Európa történetét is átforgató hun vezér, Attila sírját sokan keresték a 20. században Magyarországon. [...] Egy cseh mérnök a két háború között az egész csehszlovák nyilvánosságot lázban tartotta, mert azt állította, megtalálta Attila hun vezér sírját Turócszentmártonban. A történet viszont szomorú véget ért. [...] Ma már persze egy-két teljesen kivehetetlen feliratú sírkövön kívül legfeljebb a lakótelep neve (Košúty) utal az egykori nemesi falura. A dombot viszont, ahol ténylegesen Kossuth Lajos legközelebbi rokonai és ősei nyugszanak, és amely tanúja volt a szlovák és a magyar történelemben is kulcsszerepet játszó Kossuth család életének generációkon keresztül...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Közéleti személyiségeink tevékenységének elismerése

A magyar államalapítás alkalmából a besztercebányai alkonzulátuson öt felvidéki személyiség vette át a Magyarország Köztársasági elnöke, Sulyok Tamás által adományozott díjat. A kitüntetések átadására augusztus 28-án, szűk körben került sor. A kitüntetéseket Balogh Csaba Magyarország rendkívüli és meghatalmazott nagykövete adta át Horváth Dánielnek, Zachar Pálnak, Mézes Rudolfnak, Juhász Istvánnak és Nagy Jánosnak...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Politikum: A magyar választók ellenzik, hogy a külhoni magyarok képviselőket küldhessenek az Országgyűlésbe

Még a Fidesz szavazóinak 44 százaléka sem ért egyet azzal, hogy a külhoni magyarok képviselőket küldhessenek a magyar parlamentbe – derült ki a Publicusnak a Népszava megbízásából készült kutatásából...” Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Politikum: Uniós vezetőkkel tárgyal Vučić

A GLOBSEC2024 elnevezésű biztonsági fórumon vesz részt ma Prágában Aleksandar Vučić szerb elnök, aki több uniós vezetővel és tisztségviselővel is tárgyalt Szerbia európai útjáról, az európai nyugat-balkáni növekedési tervben előirányzott projektek megvalósításáról, valamint Szerbia és az Európai Unió viszonyáról folytatott megbeszélést. [...] Aleksandar Vučić kijelentette, nem bizakodó Szerbia uniós csatlakozását illetően, s nem hiszi, hogy az ország 2028-ra az Európai Unió tagja lesz, sőt, véleménye szerint ez 2030-ig nem történik meg...” Vajma.info: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Mezőnapot tartottak Újvidéken

Az Újvidéki Növénytermesztési és Konyhakertészeti Intézet szervezésében megtartották a tavaszi vetésű kalászosok fajtabemutatóját. A rendezvényen tiszteletét tette Maja Gojković tartományi kormányfő és Aleksandar Martinović mezőgazdasági miniszter is. Maja Gojković felszólalásában rámutatott arra, hogy a rendezvény a legjobb módon köti össze a tudományt a gazdasággal. A szélsőséges időjárási körülmények között egyre nagyobb szerep jut a tudománynak és a kutatómunkának. [...] Nemes Róbert, az Újvidéki Növénytermesztési és Konyhakertészeti Intézet területi képviselője elmondta, hogy a hagyományos újvidéki kutatóintézet őszi fajtabemutatóján a tavaszi vetésű kapásnövényeket tekinthetik meg a termelők. [...] A rendezvényen elhangzott, hogy az Újvidéki Növénytermesztési és Konyhakertészeti Intézet eddig több mint 2000 fajtát fejlesztett ki, és magvait 34 országban értékesíti világszerte...” Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Előadás: Ezek a mai fiatalok!

Ezek a mai fiatalok! Bezzeg a mi időnkben! – gyakran hallják ezt a mai fiatalok az idősebbektől, de minden bizonnyal fiatalon ők is ugyanezt hallották. A tanárok jelentős időt töltenek kamaszokkal, ezért is fontos tudniuk azt, mi játszódik le bennük. Ebből kiindulva az ÉMPE Szabadkai Nyári Akadémiáján Raffay Éva iskola- és gyermekorvos arról tartott előadást, hogy a serdülőkör egyenlő-e úgymond a serdülőkórral, avagy kóros állapotról beszélhetünk-e, miben mások a mai fiatalok, és mi az, ami semmit sem változott. [...] Nem a fiatalok a mások, hanem a körülmények. A mai fiatalokra kettős nyomás nehezedik, a fogyasztói társadalom és az információs technológia két oldalról préseli őket...” Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

A Felsőhegy közelében zajló ásatások során talált leleteket mutatták be Zentán

A Zentai Városi Múzeumban a szombattól megtekinthető Templomdomb a középkorban című archeológiai kiállítás ünnepélyes megnyitójával elkezdődött a városnap rendezvénysorozat. [...] A közelében lévő temetkezési helyen talált leletek fontosságáról Olga Špehar művészettörténész, a Belgrádi Bölcsészettudományi Kar professzorra, a kiállítás egyik szerzője beszélt az egybegyűlteknél. A kiállítást szerzőtársa Perica Špehar archeológus, a Felsőhegy közelében zajló ásatások vezetője nyitotta meg. [...] A megnyitón jelen volt Schilling Léda, a Szabadkai Községi Műemlékvédelmi Intézet szakmunkatársa, az MTA külső köztestületének tagja is, aki beszédében úgyszintén kiemelte a Felsőhegy közelében folyó ásatások, illetve az itt talált régészeti leletek jelentőségét...” Vajma.info [teljes cikk >](#)

Interjú: Fekete J. József, újságíró, kritikus

Fekete J. József a (vajdasági) magyar irodalom egyik legtekintélyesebb kritikus és irodalomtörténésze. Ezenfelül jelentős prózaírói és újságírói munkássággal rendelkezik. [...] Tanárból hogyan lettél végül újságíró? [...] Nekem még megtanították, hogy hol született Arany János, meg Madách Imre, de azt csak sokkal később tudtam meg, hogy ezek a települések nem tartoznak a mai Magyarországhoz. Tehát valami XIX. századi tanmenet alapján tanítottak [...] A technikai fejlődésen túl, hogyan látod: mennyire és milyen irányban változott meg az utóbbi negyven évben a média világa? Örök érvényű szabály, hogy a média uralja a világot. [...] Ma maga alá temet az információ...” Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Gyászír: Vickó Árpád, műfordító

A magyar irodalom elveszítette az egyik legnagyobb hatású és legtermékenyebb szerb fordítóját. Vickó Árpád több mint kilencven kötetet fordított le, regények, novelláskönyvek, verseskötetek kerültek ki a keze alól, egyéni szerzői kötetek és antológiák is. Az általa fordított alkotók listája hosszú, különösen kedves szerzői közül emelek ki néhányat: Szerb Antal, Örkény István, Eörsi István, Darvasi László műveit, Schein Gábor verses elbeszélését is az ő fordításában ismerhette meg a szerb olvasóközönség, és szinte sorozatban fordította Konrád György, Kertész Imre, Esterházy Péter könyveit. Külön érdeme Vickó Árpádnak, hogy nagyon sokat tett a vajdasági magyar irodalom közvetítéséért is...” Magyarorszo.rs: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Oláh Tamás színháztörténész, dramaturg érdemelte ki a Bécsy-díjat

A Bécsy Tamás-díjat az Magyar Tudományos Akadémia Színháztudományi Állandó Bizottsága és a Theatron Műhely Alapítvány kutatóközössége alapította a veszprémi Színháztudományi Tanszék első induló szemeszterének 25. évfordulóján...” Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

DIASZPÓRA

Statisztika: Hány magyar költözött külföldre

Tavaly összesen 376 045 magyar élt az Európai Unió valamely másik tagállamában, vagyis a lakosság 3,9 százaléka. Az adatok ugyan nem tartalmazzák azokat, akik nem uniós országban élnek, ám számuk érdemben nem növeli a külföldön élő magyarok arányát. [...] A statisztikában szereplő magyarok több mint háromnegyede Németországban és Ausztriában él. Németországban tartózkodik 193 660 fő, a külföldön élő magyarok 51,5 százaléka, Ausztriában 99 679 fő, vagyis 26,5 százalékuk, Hollandiában pedig 20 604 fő, 5,5 százalék. [...] A munkaképes korú lakosság teszi ki a kivándoroltak több mint háromnegyedét. A legtöbben 30-50 év közöttiek...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)